

**Activiteitenplan Flora- en faunawet
woningbouw It Eilân te Heeg**

BügelHajema
Plek voor ideeën

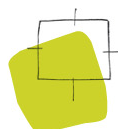
Activiteitenplan Flora- en faunawet woningbouw It Eilân te Heeg

Inhoud

Rapport

2 april 2015

Projectnummer 027.00.20.05.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Beschrijving locatie	7
3	Plannen en wettelijk belang	9
4	Ecologisch onderzoek	13
4.1	Onderzoek aanwezigheid	13
4.2	Functie plangebied	14
4.3	Kortetermijneffecten	16
4.4	Langetermijneffecten	17
5	Beschermingsmaatregelen	19
5.1	Maatregelen om de functionaliteit te waarborgen	19
5.1.1	Voorafgaand aan de eigenlijke werkzaamheden	19
5.1.2	Permanente maatregelen	22
5.1.3	Tijdens de uitvoering	23
5.2	Maatregelen om gunstige staat van instandhouding te waarborgen	24
5.3	Zorgplicht	24
6	Verantwoording	25
7	Literatuur	27

Inleiding

De gemeente Súdwest-Fryslân is voornemens de gronden van watersportbedrijf Foekema aan It Eilân 7 te Heeg te herontwikkelen. Om de herontwikkeling mogelijk te maken, dient een planologische procedure te worden gevoerd. In dit kader is het conform artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) noodzakelijk een onderzoek uit te voeren naar effecten op de natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedsbescherming). Uit het natuurwaardenonderzoek is naar voren gekomen dat in het plangebied verblijfplaatsen van de op basis van de Flora- en faunawet (Ffw) streng beschermde ruige dwergvleermuis aanwezig zijn.

AANLEIDING

Voorliggend activiteitenplan geeft de maatregelen weer die worden genomen om de gunstige staat van instandhouding ter plaatse te waarborgen. Door het werken volgens de in voorliggend activiteitenplan voorgestelde werkwijze en maatregelen hebben de activiteiten geen schadelijke effecten op beschermde soorten.

ACTIVITEITENPLAN

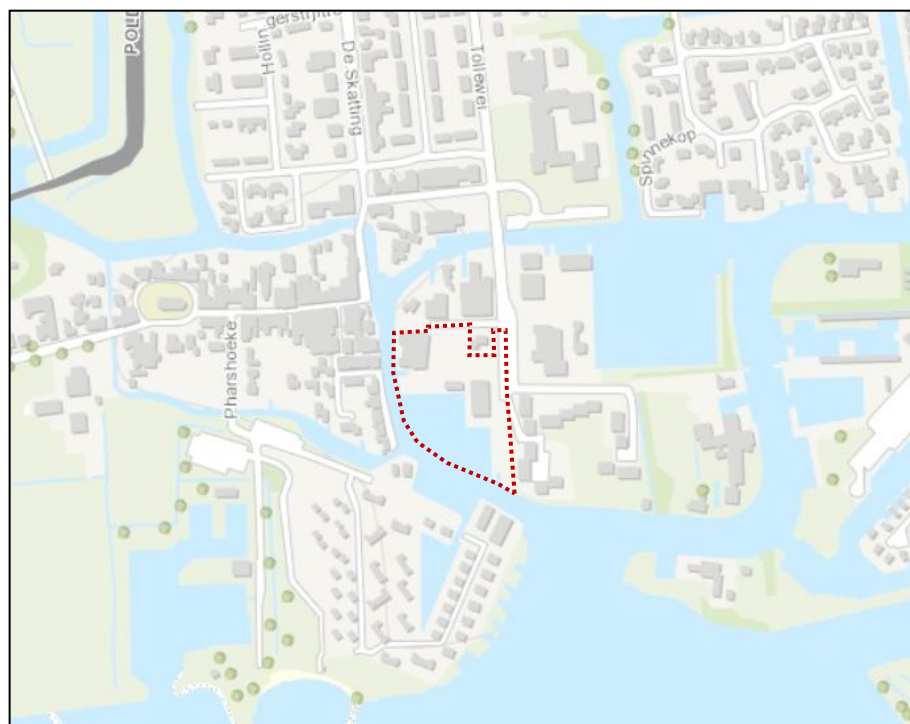
Het activiteitenplan wordt in het kader van een aanvraag voor een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet ter beoordeling voorgelegd aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) (voorheen de Dienst Regelingen) van het Ministerie van Economische Zaken.

Het activiteitenplan is grotendeels gebaseerd op de 'Soortenstandaard ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*' die in opdracht van de RVO van het Ministerie van Economische Zaken is opgesteld (RVO, 2014). De soortenstandaard bevat ecologische informatie over de betreffende soort, regels voor bescherming, richtlijnen voor onderzoek en voorbeelden van beschermingsmaatregelen.

SOORTENSTANDAARD

De ligging van het plangebied wordt weergegeven in figuur 1.

PLANGEBIED

Figuur 1. Topografische kaart met ligging plangebied (rood)

B e s c h r i j v i n g l o c a t i e

2

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kern van het dorp Heeg in het kilometerhok 169-553. Figuur 1 geeft een topografisch overzicht van de ligging van het plangebied. Figuur 2 geeft de luchtfoto van het plangebied.

Het plangebied grenst aan de noordzijde aan bebouwd gebied, aan de oostzijde aan de straat It Eilân en woonbebouwing en aan de zuid- en westzijde aan de watergang Hegemer Far.

Figuur 2. Luchtfoto (2013), rood omlijnd het plangebied

Provincie: Fryslân
Gemeente: Súdwest-frysân
Plaats: Heeg
Straat: It Eilân
RD coördinaat: 169800-553300

Het plangebied ligt niet in en grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Voor het plan is geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 vereist (BügelHajema Adviseurs, 2014).

NATUURBESCHERMINGS-
WET

Het plangebied wordt gevormd door de gronden behorende bij het thans nog ter plaatse gevestigde watersportbedrijf van Foekema aan It Eilân 7 (en 2) in Heeg. In de bestaande situatie is in het plangebied sprake van een jachthaven

HUIDIGE SITUATIE

met steigers en bedrijfsbebouwing. Daarnaast zijn er nog twee stacaravans op de locatie gesitueerd.

De bedrijfsbebouwing bestaat uit een twee-onder-een-kapwoning, een loods en een loodsencomplex. De loodsen zijn in gebruik als opslagplaats en werkplaats voor boten. In de meest zuidelijk gelegen loods zijn tevens een winkel en sanitaire voorzieningen ten behoeve van de jachthaven gevestigd. De loodsen zijn opgetrokken uit gevels van baksteen. Enkele bakstenen gevels gaan over in een houten gevelbetimmering of een afwerking met trespa. De loodsen hebben een kap met daarop golfplaten, dan wel een plat dak met een bitumen bedekking. De twee-onder-een-kapwoning is opgetrokken uit baksteen (een bouwlaag) met een kap die bedekt is met betonnen dakpannen. De jachthaven ligt aan de watergang Hegemer Far. In het hele plangebied is langs de oever een houten oeverbeschoeiing aanwezig.

Plangebied vanuit het zuiden

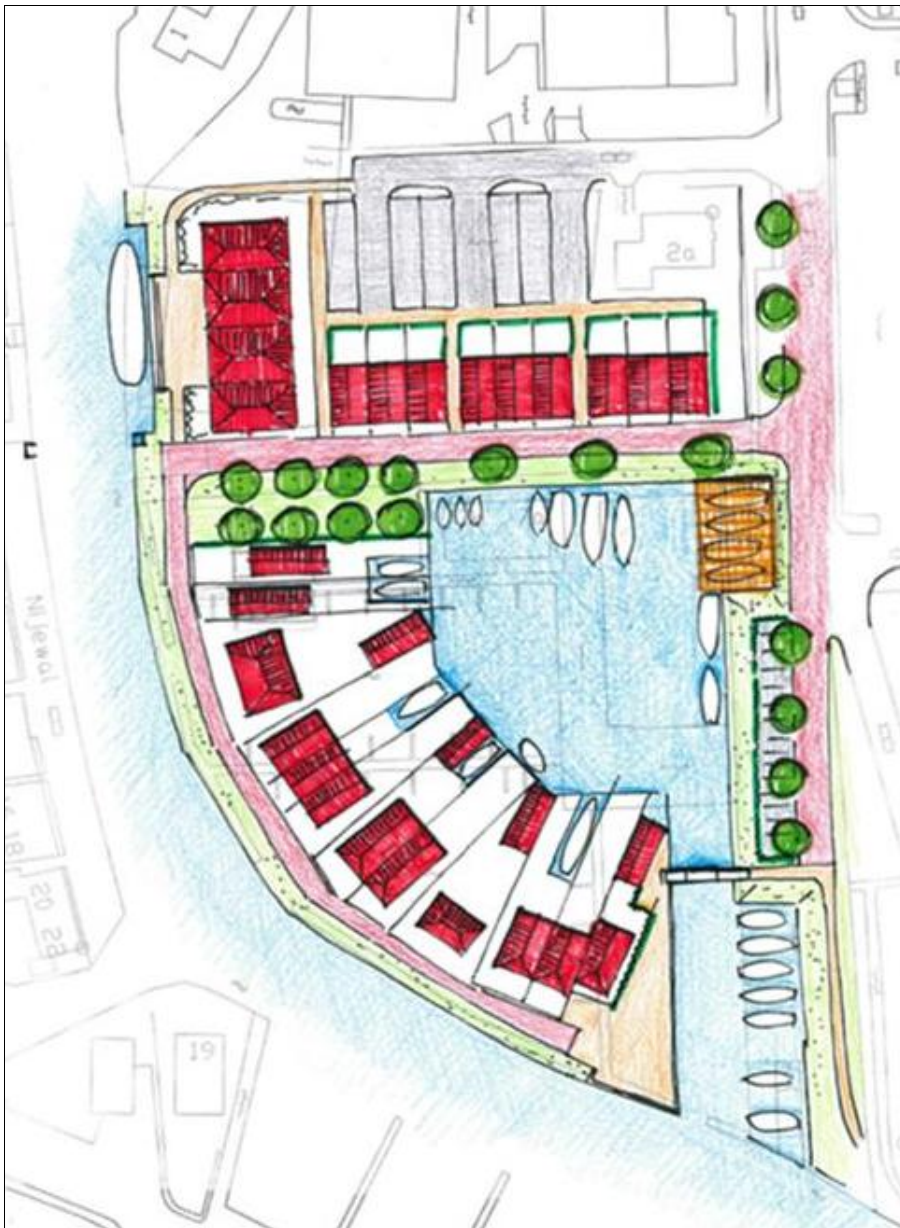
Bebouwing noordwestzijde plangebied

Plannen en wettelijk belang

3

Het planvoornemen bestaat uit het vervangen van de bestaande jachthaven voor woningbouw en het herinrichten van het gebied. Figuur 3 toont een schetsmatige inrichtingstekening van het voorgenomen plan.

PLANNEN

Figuur 3. Inrichtingstekening (bron: Interra, 2014)

PLANNING WERKZAAMHEDEN	De werkzaamheden rondom de sloop worden naar verwachting in oktober 2015 opgestart, maar niet eerder dan de ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is verkregen. De werkzaamheden bestaan uit reguliere sloop- en bouwwerkzaamheden. De bouwwerkzaamheden zullen pas in 2016 worden opgestart. Bij de sloopwerkzaamheden wordt zwaar materieel zoals een graafmachine en vrachtwagens ingezet.
WETTELIJK BELANG	Doordat maatregelen worden genomen om (a) de functionaliteit te waarborgen, (b) de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en (c) aan de zorgplicht te voldoen, is de handeling conform het nieuwe beoordelingskader van de Flora- en faunawet¹ aan te merken als ‘verstoring’. Hierdoor wordt de ontheffingsaanvraag getoetst aan de nationale belangen, zoals deze in de Flora- en faunawet zijn benoemd.
RUIMTELIJKE INRICHTING OF ONTWIKKELING	De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling (belang j, Flora- en faunawet). Het gaat bij het plan om een functieverandering van het gebied waarbij hoofdzakelijk sloop en nieuwbouw van gebouwen plaatsvindt.
ALTERNATIEVEN/BELANG	It Eilân ligt midden in Heeg. De ontwikkelingen daar zijn cruciaal voor het verbeteren van het waterfront in het hart van het dorp. Voor de lokale economie is het van belang om Heeg als watersportkern weer aantrekkelijk te maken. De herontwikkeling van It Eilân heeft absolute prioriteit boven andere plannen in en om Heeg. Door het vertrek van jachthaven Foekema en andere ontwikkelingen zijn er nú kansen voor aanpassingen. De uitstraling van het Beschermd Dorpsgezicht Heeg met compacte bebouwing aan De Syl, groene accenten, een kleinschalige menging van wonen, werken en winkels moet het ontwerpthema voor het westelijk deel van It Eilân zijn. Op het terrein van jachthaven Foekema en de voormalige werf van Gerritsma komt nieuwbouw in een eigentijdse interpretatie van de sfeer van het oude dorp. De oevers van De Syl worden openbaar en de aanlegmogelijkheden voor passanten uitgebreid. Nu gaat het dorp nog schuil achter vakantiewoningen, het beeld is niet uitnodigend, ondanks de zorg die aan sommige delen is besteed. Omgekeerd zijn de haven en het meer ook niet beleefbaar vanuit het dorp. Het gebied is een optelsom van recreatieve bestemmingen zonder onderlinge samenhang. Voor de gehele kern van Heeg is inmiddels een samenhangend masterplan (Atelier Fryslan, 2009) ontwikkeld, waarvan de herinrichting van It Eilân deel uitmaakt. Omdat het om een noodzakelijke herinrichting van dit specifieke gebied gaat, is er geen alternatieve locatie mogelijk. Voor het upgraden van de locatie kan niet worden ontkomen aan sloop van de loods.

¹ Voorlichtingsbijeenkomst Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken, 16 september 2013 te Baarn.

Als de plannen niet worden uitgevoerd is er geen functie meer voor de loods waardoor hij in de winter niet is verwarmd en op lange termijn ook minder geschikt zal gaan worden als verblijfplaats voor vleermuizen.

Ecologisch onderzoek

4.1

Onderzoek aanwezigheid

In het voortraject van de plannen is in 2014 door BügelHajema Adviseurs onderzoek uitgevoerd naar beschermde soorten ingevolge de Flora- en faunawet (Advies Natuurwaarden woningbouw It Eilân te Heeg). Hierbij is gericht onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid, dan wel afwezigheid van (verblijfplaatsen van) vleermuizen. Op basis van het onderzoek zijn verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. De bevindingen zijn gerapporteerd in het Advies Natuurwaarden Woningbouw It Eilân Heeg (BügelHajema Adviseurs, 2014).

NATUURWAARDEN-
ONDERZOEK

Op 24 mei, 25 juni, 11 september en 25 oktober 2014 is het plangebied bezocht ten behoeve van de inventarisatie van vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van het vleermuisprotocol 2013² dat is ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de voormalige Gegevensautoriteit Natuur.

VLEERMUIZENONDERZOEK

Vleermuizen maken gebruik van echolocatie om zich te oriënteren in een gebied en voor het lokaliseren van prooien tijdens de jacht. Deze echolocatie vindt plaats door middel van ultrasone geluiden die de vleermuis produceert en is soortspecifiek (frequentie en ritme). Met behulp van een ultrageluiddetector (batdetector) kunnen deze geluiden voor mensen hoorbaar worden gemaakt.

Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van Pettersson D240x ultrasounddetectors. Met een Edirol R 09-RH zijn geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd met behulp van het programma Bat Sound Pro 3.31b. Alle vier inventarisaties vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 1). Het tijdstip van het uit de verblijfplaats vliegen van vleermuizen is soortspecifiek en vindt globaal enige tijd na zonsondergang plaats.

Per bezoek zijn twee onderzoekers ingezet: drs. A.A. Schwab en ing. D.J. Venema.

² <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang	Weer	Temperatuur
24-05-2014	21:30 - 23:45	21:40	onbewolkt en windstil	17 °C
25-06-2014	22:00 - 00:00	22:04	onbewolkt en zwakke wind	21 °C
11-09-2014	20:00 - 22:30	20:04	licht bewolkt en zwakke wind	18 °C
25-10-2014	18:20 - 20:00	18:25	bewolkt en windstil	13 °C

Voor een beschrijving van de waarnemingen per bezoek verwijzen wij naar het Advies Natuurwaarden Woningbouw It Eilân Heeg (BügelHajema Adviseurs, 2014).

4.2

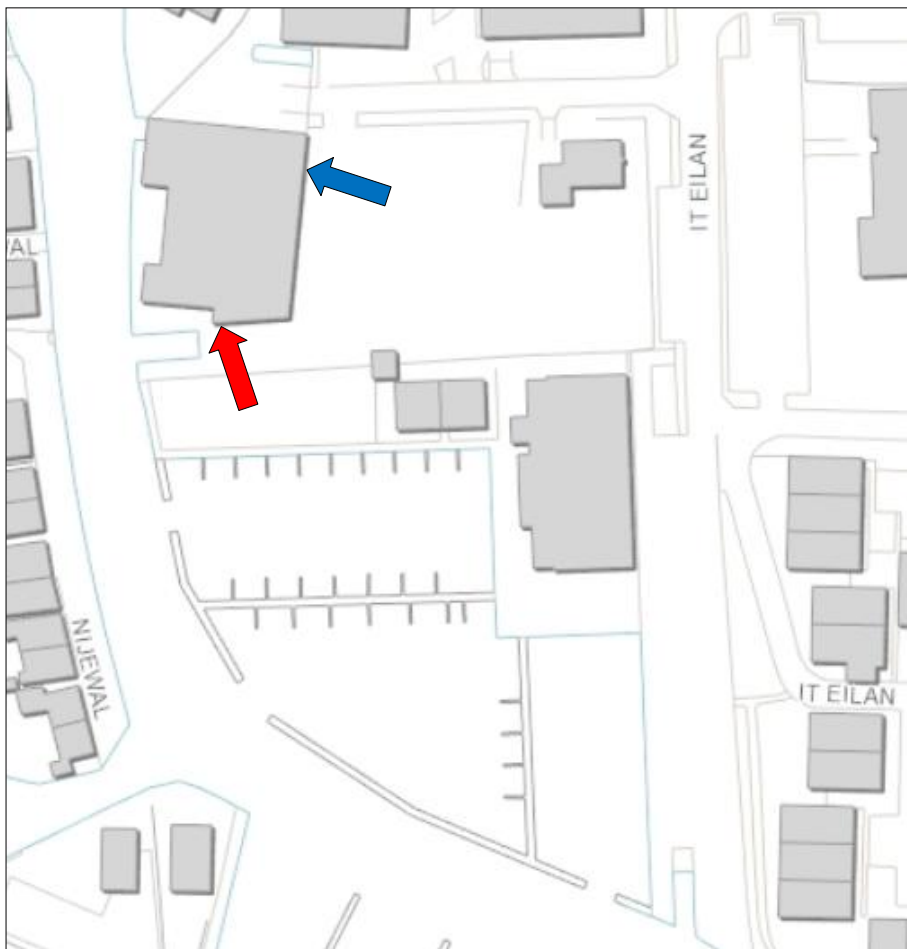
Functie plangebied

Binnen en direct rond het plangebied zijn geen bomen met holten aanwezig die voor vleermuizen geschikt zijn als verblijfplaats. Tijdens het verkennend veldbezoek is de bebouwing onderzocht op de geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen. Hierbij is vastgesteld dat in de woning en het noordwestelijk gelegen loodsencomplex geschikte invliegopeningen aanwezig zijn, die de toegang geven tot achterliggende tussenruimten. Het betreft openingen onder overhangende gevelpannen (woning) en openingen achter de boeiborden (loods).

NDFF Op basis van het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) blijkt dat in de omgeving van het plangebied de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, watervleermuis meervleermuis en rosse vleermuis zijn waargenomen.

Op basis van de inventarisaties is naar voren gekomen dat in het loodsencomplex, dat is gelegen in de noordwesthoek van het plangebied, twee verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aanwezig zijn. Figuur 4 geeft een overzicht van de positionering van de verblijfplaatsen.

Bij beide verblijfplaatsen kruipen de vleermuizen van onderen, achter de boeiborden (dak omlijsting van het platte dak). Vervolgens kunnen ze over het buitenblad van de gevelmuur, dat van rode baksteen is opgemetseld, in de spouw kruipen. Het binnenblad is vervaardigd van kalkzandsteen en in de spouw is geen isolatiemateriaal aanwezig. Voorheen werd de betreffende loods verwarmd, aangezien er in de winterperiode werkzaamheden aan boten plaatsvonden, zoals schilderwerkzaamheden. De bedrijfsactiviteiten zijn recent gestaakt en de loodsen worden nu niet meer verwarmd. Daarmee wordt de spouw niet meer van binnenuit verwarmd en zal de niet geïsoleerde spouw tijdens een vorstperiode niet vorstvrij zijn.

Figuur 4. Positionering verblijfplaatsen ruige dwergvleermuis (rode en blauwe pijlen)

Ruige dwergvleermuis bewoonde de twee verblijfplaatsen alleen op 11 september. De verblijfplaats in de zuidgevel werd bewoond door één exemplaar en de verblijfplaats in de oostgevel werd bewoond door acht exemplaren. Bij beide verblijfplaatsen werden geregeld baltsroepen gehoord. Aangezien september binnen de paarperiode van ruige dwergvleermuis valt, duidt dit gedrag op baltsende mannetjes. De verblijfplaatsen hebben dan ook een functie als paarverblijfplaats.

Op 25 oktober werden de verblijfplaatsen al niet meer bewoond. Daarmee lijkt het niet waarschijnlijk dat de verblijfplaatsen een functie vervullen als winterverblijfplaats. De verblijfplaatsen zijn bij aanhoudende vorst niet vorstvrij, aangezien het loodsencomplex niet meer wordt verwarmd. Bekend is dat ruige dwergvleermuizen bij vorst vaak verwarmde gebouwen opzoeken.

Figuur 5. Oostgevel loods met verblijfplaats ruige dwergvleermuis

Het plangebied vormt geen hoogwaardig foerageergebied voor vleermuizen. De aangrenzende Hegemer Far vormt in de zomerperiode wel een vliegroute van een tiental meervleermuizen. Dit betreft een relatief klein aantal dieren. Het Hegemer Far vormt daarmee geen hoogwaardige vliegroute.

4.3

Kortetermijneffecten

Op basis van het onderzoek komt naar voren dat er in het loodsencomplex, dat is gelegen in de noordwesthoek van het plangebied, twee verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aanwezig zijn. Deze verblijfplaatsen zijn op basis van de Flora- en faunawet het gehele jaar rond beschermd, dus ook als ze tijdelijk niet worden bewoond.

Door sloop van de bebouwing gaan de verblijfplaatsen verloren. Dit is in strijd met artikel 11 van de Flora- en faunawet. Bij het onzorgvuldig uitvoeren van de werkzaamheden kunnen tevens individuen van ruige dwergvleermuis worden verwond en/of gedood. Het verwonden en/of doden van individuen is in strijd met artikel 9 van de Flora- en faunawet.

Door het treffen van maatregelen, zoals deze in hoofdstuk 5 Beschermingsmaatregelen zijn opgenomen, worden zowel tijdens als na de werkzaamheden in het geheel geen negatieve effecten op individuele dieren verwacht. De betreffende individuen zijn niet geheel afhankelijk van het plangebied, gedurende het jaar gebruiken ze namelijk ook andere locaties (in de omgeving). Er verbleven namelijk niet tijdens alle veldbezoeken vleermuizen in het plangebied. In de omgeving zijn dan ook alternatieven aanwezig.

Ten aanzien van het verlies van vaste verblijfplaatsen wordt daarnaast een ruim aanbod aan alternatieve verblijfplaatsen aangeboden in de vorm van vleermuis(inbouw)kasten.

Door het voorgenomen plan zal tevens de functionele leefomgeving voor vleermuizen veranderen. Het plangebied vormt geen hoogwaardig foerageergebied voor vleermuizen. Verwacht wordt dat na de planontwikkeling de waarde als foerageergebied niet achteruitgaat.

4.4

Langetermijneffecten

Ruige dwergvleermuis is een algemene soort en wordt niet bedreigd. De soort wordt vrijwel overal in Nederland aangetroffen. Het is een soort van half open, waterrijke landschappen.

Indien er bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden geen beschermingsmaatregelen worden genomen, kan de verspreiding van ruige dwergvleermuis en laatvlieger op lokaal niveau afnemen. Op populatieniveau zal dit echter weinig impact hebben.

Bij het treffen van beschermingsmaatregelen, zoals deze in hoofdstuk 5 Beschermingsmaatregelen zijn opgenomen, worden zowel tijdens als na de werkzaamheden in het geheel geen negatieve effecten op de staat van instandhouding verwacht.

B e s c h e r m i n g s m a a t - r e g e l e n

5

Ten aanzien van ruige dwergvleermuis worden maatregelen genomen om de functionaliteit van het leefgebied en de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en worden maatregelen genomen om aan de zorgplicht te voldoen.

5.1

Maatregelen om de functionaliteit te waarborgen

Bij het treffen van maatregelen om de functionaliteit te waarborgen, worden twee fasen onderscheiden: maatregelen die tijdig voorafgaand aan de werkzaamheden worden genomen om de vleermuizen een vervangende verblijfplaats te bieden en maatregelen die kort voor en tijdens de sloop worden genomen. Deze twee fasen zijn hierna uitgewerkt.

5.1.1

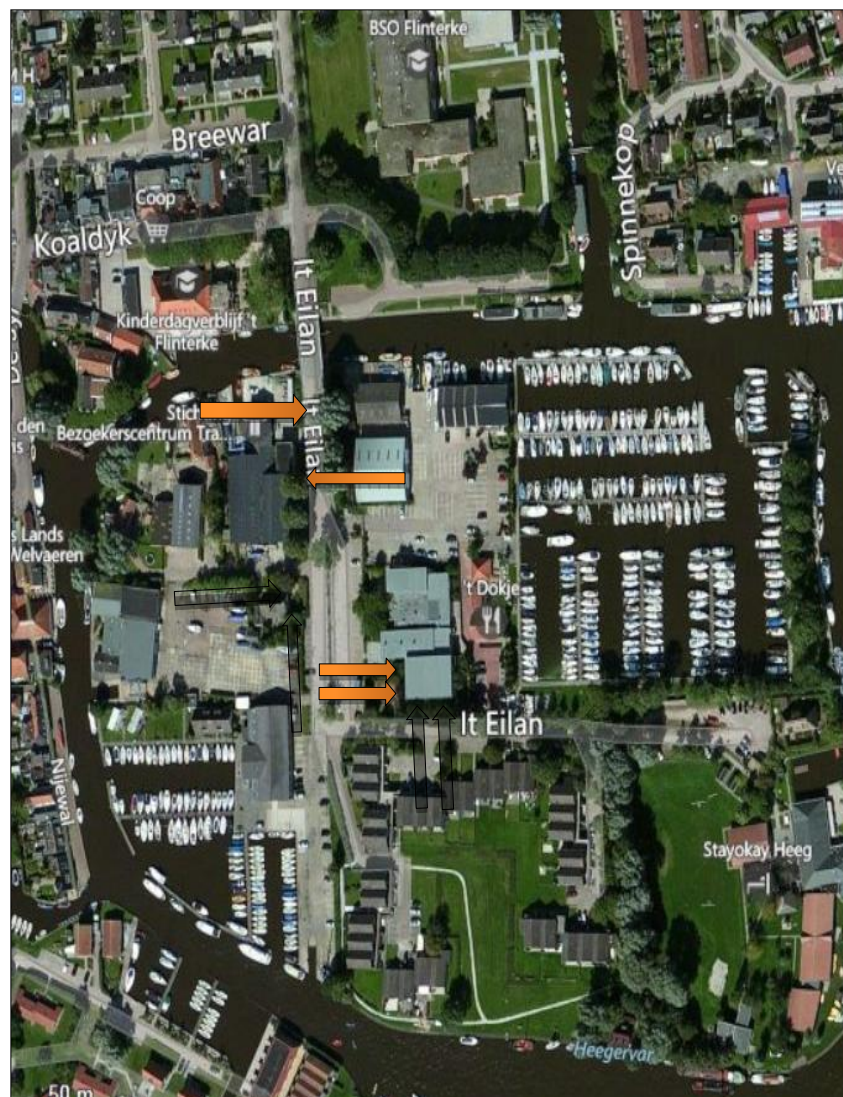
Voorafgaand aan de eigenlijke werkzaamheden

Voorafgaand aan de eigenlijke werkzaamheden worden acht nieuwe tijdelijke verblijfplaatsvoorzieningen gerealiseerd om de functionaliteit van het gebied voor ruige dwergvleermuis te garanderen.

De planning is om de sloop in oktober 2015 te starten. Als gewenningsperiode van de nieuwe vleermuiskasten wordt een periode van één maand in het actieve seizoen van ruige dwergvleermuis (april tot en met oktober) gehanteerd. De alternatieve verblijfplaatsen zullen daarom voor september 2015 worden gerealiseerd.

De alternatieve voorzieningen worden gerealiseerd op potentieel geschikte locaties in het plangebied. Voor een goede variatie in microklimaat worden de verblijfplaatsen op verschillende locaties aan de gevels van gebouw en aan bomen gerealiseerd.

Er worden twee externe vleermuiskasten opgehangen aan twee bomen langs de straat It Eilân, zie figuur 6. De pijlen wijzen naar de invliegopeningen van de kasten. Dit betreft de twee meest noordelijke locaties. Er worden verder twee kasten opgehangen aan de schoorsteen van de woning van de heer Oost; een aan de zuidwand en een aan de westkant.

Figuur 6. Acht locaties voor tijdelijke vleermuiskasten

It Eilân 2. Aan de schoorsteen worden twee vleermuiskasten opgehangen

Tot slot worden er vier vleermuiskasten opgehangen aan het Dorpshuis It Eilân nr. 2a, twee aan de zuidoostgevel en twee aan de westgevel. Dit betreft de vier zuidelijk gelegen locaties in figuur 6.

De (externe) vleermuiskasten betreffen houten vleermuiszomerverblijfplaatsen. Ze zijn ontworpen door Natuurmonumenten en zeer geschikt voor gewone dwerg- en ruige dwergvleermuizen. Deze vleermuizenkast biedt ruimte aan 10 tot 15 vleermuizen. Ze zijn degelijk uitgevoerd in vurenhout en afgewerkt met een blanke lak op waterbasis, zie figuur 7.

Figuur 7. Natuurmonumenten vleermuiszomerverblijfplaats

Deze blijven hangen tot 1 jaar na oplevering van de nieuwbouw met permanente verblijfplaatsen.

5.1.2

Permanente maatregelen

De nieuwbouw wordt naar verwachting in de zomer van 2016 opgeleverd.

In de bakstenengevels van de nieuw te bouwen woningen worden minimaal 16 inbouwkasten verwerkt. Dit betreft achtmaal twee geschakelde inbouwkasten in de zuidwesthoek van de bebouwing. De invliegopeningen staan daarbij haaks op elkaar, intern zijn beide ruimtes verbonden.

Figuur 8. Vleermuizeninbouwkast houtbeton (bron: vivara.nl)

De verblijfplaatsen worden op de hoek van de woningen gepositioneerd, zodat de vleermuis zich binnendoor van de ene naar de andere kant kan verplaatsen, afhankelijk van de klimaatomstandigheden. Bij de realisatie van de permanente verblijfplaatsen zijn de volgende aspecten relevant:

- Microklimaat: temperatuur, verschillende temperaturen binnen één object (gradiënten), snelheid van opwarmen of afkoelen (bufferwaarde), vochtigheid, geen tocht.
- Locatie en eigenschappen van de in- en uitvliegopeningen: de opening is bij voorkeur gericht op zuid/zuidwest of noord en de aanvliegroute moet vrij van obstakels als takken of bomen zijn. Er mag geen lichtbron vlakbij zijn. Ook mag de verblijfplaats niet via bijvoorbeeld een afdakje bereikbaar zijn voor katten en dergelijke. Geen obstakels, zoals steigers, steigerdoek of hoge begroeiing, voor de ingang.
- Materiaal: de binnenkant moet ruw zijn (geen glad beton of hout), niet geveerd en niet op den duur gaan rafelen.
- Hoogte: wat betreft hoogte (bij voorkeur op minimaal 3 m hoogte), aanvliegroute, vrije vliegruimte en lichtvrij en moeten vrij zijn van verstoring en buiten bereik van predatoren.

De precieze locaties worden afgestemd met een deskundige op het gebied van vleermuizen.

5.1.3

Tijdens de uitvoering

Bij de planning en uitvoering van de eigenlijke werkzaamheden worden de volgende maatregelen getroffen:

- De gewenningsperiode is niet bepalend. De tijdelijke kasten kunnen al op korte termijn worden opgehangen. Ongeschikt maken kan na de gewenningsperiode. Geplande sloop is in oktober.
- Pas nadat is vastgesteld dat de verblijfplaats verlaten is, kan worden gestart met de werkzaamheden.
- Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden van de loods wordt het pand ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Minimaal drie dagen (met avondtemperaturen van meer dan 10°C) voor aanvang van de werkzaamheden worden maatregelen genomen om het pand ongeschikt te maken als verblijfplaats. Deze maatregelen worden genomen buiten de paarperiode (augustus tot oktober) van de ruige dwergvleermuis. De basis van het ongeschikt maken is het verstoren van het microklimaat door het creëren van tocht. Dit kan worden gerealiseerd door gaten van voldoende omvang te creëren onderin de spouwmuur, door daklijsten te verwijderen of door openingen te creëren in gevelbetimmering. Een andere vorm van ongeschikt maken is het toepassen van overdadige verlichting op de invliegopeningen. Dit kan worden gerealiseerd door bouwlampen te plaatsen nadat dieren zijn uitgevlogen. Wanneer tijdens de werkzaamheden toch ruige dwergvleermuizen worden aangetroffen, moeten de

werkzaamheden direct worden stilgelegd en moet een deskundige op het gebied van ruige dwergvleermuizen worden ingeschakeld.

- Maatregelen moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de ruige dwergvleermuis. In samenspraak met een deskundige op het gebied van de ruige dwergvleermuis moet worden bepaald welke maatregelen in het specifieke project getroffen moeten worden om invulling te geven aan de zorgplicht.
- Verder zal de beplanting buiten het broedseizoen van vogels worden verwijderd: buiten de periode 15 maart tot en met 15 juli. Dit om te voorkomen dat (op een later moment) in gebruik zijnde vogelnesten worden verstoord en/of vernietigd.

5.2

Maatregelen om gunstige staat van instandhouding te waarborgen

Door het waarborgen van de functionaliteit, zoals hiervoor bij paragraaf 5.1 besproken, wordt tevens de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd.

5.3

Zorgplicht

Bij het waarborgen van de functionaliteit (paragraaf 5.1) zijn al veel maatregelen opgenomen die tevens invulling geven aan de zorgplicht. In het kader van de zorgplicht zullen verder de werkzaamheden worden stopgezet als toch op enig moment vleermuizen of bewoonde nesten van vogels worden aangetroffen. Vervolgens zal een ter zake kundige worden ingeschakeld voor het afstemmen van verdere maatregelen.

V e r a n t w o o r d i n g

6

Het activiteitenplan is opgesteld door mevrouw drs. A.A. Schwab in samenwerking met collega's. Mevrouw Schwab werkt reeds zes jaar als ecooloog bij BügelHajema Adviseurs. BügelHajema Adviseurs is een allround adviesbureau voor ruimtelijke ordening en milieu en heeft een brede ervaring met het opstellen van activiteitenplannen. Het bureau is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

ACTIVITEITENPLAN

BügelHajema Adviseurs is gemachtigd voor het doen van veldwerk in het kader van de Flora- en faunawet door het Netwerk Groene Bureaus (onthefing FF/75A/2010/003) en heeft een brede ervaring op dit gebied.

Het vleermuizenonderzoek is uitgevoerd op basis van het vleermuizenprotocol (maart 2013) dat is ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging (VZZ) in overleg met de Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de voormalige Gegevensautoriteit Natuur (GaN).

VELDONDERZOEK

Het activiteitenplan is gebaseerd op de soortenstandaard voor ruige dwergvleermuis. Deze soortenstandaard is opgesteld en gecoördineerd door de Dienst landelijk Gebied. De soortenstandaard bevat informatie over de beschermde soort en zijn leefomgeving, regels en hun toepassing, onderzoek en mogelijke maatregelen (zie ook hoofdstuk 7, Literatuur).

SOORTENSTANDAARD

L i t e r a t u u r

1. Atelier Fryslan. Watersportkernen en ruimtelijke kwaliteit, het waterfront Heeg als voorbeeld. 2009.
2. BügelHajema Adviseurs, Advies Natuurwaarden woningbouw It Eilân te Heeg, projectnummer 027.00.20.05.00.08, Assen 30 november 2014.
3. Bureau Waardenburg bv / Zoogdiervereniging, Vleermuiskasten, Toepassing, gebruik en succesfactoren, rapportnummer 12-156, Culemborg 30 november 2012.
3. Dienst Landelijk Gebied, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Handreiking Flora- en faunawet, Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, versie 1.1 (werk-kader intern), 31 oktober 2008.
4. Dienst Regelingen, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, brief met referentie ffw2009.corr.046, 26 augustus 2009.
5. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Ministerie van Economische Zaken, Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis Versie 1.1, publicatienummer RVO-S23-401/BF15896, maart 2014.

Colofon

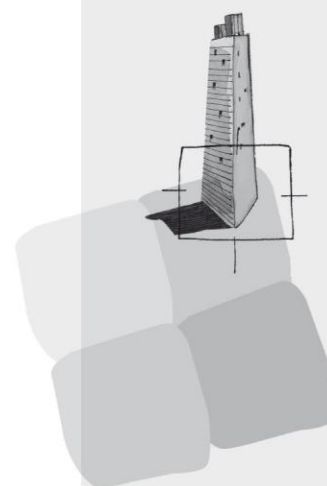
Opdrachtgever
Gemeente Súdwest-Fryslân

Contactpersoon
De heer M. Koekkoek

Rapport
Mevrouw drs. A.A. Schwab
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
027.00.20.05.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort